

OTVÍRÁK

JSME RÁDI, ŽE SE CHCEŠ PŘIDAT
K TRASH HERO TÝMU

*Tenhle OTVÍRÁK obsahuje odpovědi
na obvyklé otázky, které provázejí
vznik Trash Hero základny. Prosím,
mrkni na to, ať se máme od čeho
odpíchnout.*

CZECH REPUBLIC

- 1. Co a o čem je Trash Hero?**
- 2. Jak založit Trash Hero základnu?**
- 3. Jak vést Trash Hero základnu?**
- 4. Jak se z toho neposrat?**

CO A O ČEM JE TRASH HERO?

Trash Hero je společenstvo lidí, kteří se rozhodli vzít to (odpadky) do vlastních rukou. Nenadáváme, neremcáme. Kousek po kousku čistíme prostor kolem nás, a děláme to tak, aby nás to bavilo. Chodíme na pivo, děláme spolu projekty, vymýšlíme akce pro děti, organizujeme workshopy, výstavy, přednášky a všelijaké číčoviny. Děláme to ve volném čase, protože nám to dělá radost a mění to svět okolo nás k lepšímu.

Uklízíme části veřejného prostoru, které to potřebují. Umožňujeme lidem, aby inspirovali svoje rodiny, kamarády a známé k účasti na úklidech, a třeba taky k tomu, aby si na každou mrkev nebrali další igelitový pytlík.

Abyste bylo jednání s úřady a jinými organizacemi snazší, založili jsme Trash Hero neziskovku. V Česku je to Trash Hero Czech Republic, z.s., celosvětově je to Trash Hero World (registrovaná ve Švýcarsku).

Nepotřebujeme peníze. Trash Hero základna se dá provozovat úplně bez peněz. Ověřeno několikaletou praxí v Praze, v Indonésii i v Thajsku. Rukavice vám může dát město, nářadí na úklid místní zahradnictví, pivo pro dobrovolníky místní hospoda...apod. Čím víc lidí z místní komunity nějak přispěje ke společnému dílu, tím líp. Ale protože nám tu a tam někdo chce dávat peníze a my těmi penězi chceme podporovat všechny české základny, založili jsme transparentní účet Trash Hero Czech Republic, aby se každý kdykoli mohl přisvědčit, že si s těch peněz nekupujeme sádrové trpaslíky.

Chtěli bychom v Čechách vytvořit síť základen Trash Hero, které budou spolupracovat a pořádat různé akce a během toho pomohou vyčistit českou krajinu od odpadků. Protože spolu jde všechno snáz. Zatím je v ČR 12 základen (březen 2019), celosvětově jich je 100+.

První část Otvíráku už máš za sebou, gratuluju. Pojdme dál. :)

První kontakt (zpráva)
Otvírák Trash Hero
Pokec s mentorem
První úklid
Založení základny

JAK ZALOŽIT TRASH HERO ZÁKLADNU?

OK, takže jsi nám napsal(a), chceš založit základnu a my jsme ti poslali tenhle OTVÍRÁK.
Co bude dál? :)

Až přečteš Otvírák (je to jen pár stránek), spojíme se a naplánujeme první úklid.

Možná máš už zkušenost s nějakým úklidem Trash Hero nebo třeba Uklidme Česko. Tím líp. Možná ne. To nevádí. Pomůžeme ti všechno zvládnout krok za krokem. Není to žádná věda. :)

Jsou lidi, kteří toho hodně napovídají, a lidi, co přejdou od slov k činům.
Trash Hero jsou z té druhé party. :)

Pro stabilitu a přežití nové základny je extrémně důležité, aby o ni pečoval tým lidí, a ne jen jeden člověk. Najdi si komplice a pusťme se do akce.

PRVNÍ ÚKLID

Vytipuj lokalitu

Asi už máš nějakou lokalitu v merku, když jsi nás kontaktoval. Pokud ne, je čas vydat se na průzkum a místo plánovaného úklidu nafotit.

Zavolej na úřad

V ČR máme ze zákona povinnost organizované úklidové akce hlásit. Stačí zavolat na odbor životního prostředí příslušné radnice a zeptat se, jestli je OK, když s dobrovolníky uklidíte odpadky, které jsou tam a tam. Obvykle jsou velmi příjemně překvapení a vstřícní. Zároveň je dobré se s nimi dohodnout i na odvozu odpadu, ať máš jistotu, že tebou uklizený odpad nezůstane v pytlích na místě činu. Odbor životního prostředí vám svoz odpadu buď rovnou zařídí, nebo vás odkáže na technické služby či odbor odpadového hospodářství.

Pokud je tam opravdu hodně odpadků, můžete požádat o přistavení velkoobjemového kontejneru. Pokud to bude menší úklid, domluvte se, kde necháte napytlované odpadky k vyzvednutí.

Můžete taky poprosit o podporu v podobě pytlů a rukavic. Někdy to vyjde, někdy ne.

Pokud potřebujete rukavice a pytle, vyplatí se požádat alespoň 1-2 týdny dopředu.

Rukavice vám pak zůstanou a máte základ pro další úklidy.

Má-li pozemek, na kterém jsou odpadky, soukromého vlastníka, radnice vás odkáže na něj. Zavolejte mu a domluvte se. Pokud cítíš, že je potřeba uklidit právě tam, jen do toho.

**Vytipuj lokalitu
Zavolej na úřad
Dej o úklidu vědět
Pytle, rukavice, atd.
Den úklidu**

Dej o úklidu vědět

Trochu ti pomůžeme. Nasdílíme tvůj první úklid jako událost na Facebook Trash Hero Czech Republic. Dáme tě jako spoluorganizátora, abys na úklid mohl pozvat svoje FB přátele a sdílet ho všude, kde ti to přijde vhodné.

Čím víc kámošů pozveš, tím větší sranda bude.

Pokud dokážeš zapojit do úklidu místní školu, skauty nebo štangasty z tvé oblíbené hospody nebo kavárny, bude to ještě lepší. Akorát bacha na politiku, ta do Trash Hero nepatří.

Pytle, rukavice, váha, lékárnička

20-30 velkých pytlů a 20 párů zahradnických pracovních rukavic by mělo stačit, pokud neplánuješ nějakou mega akci.

Pružinová váha (mincíř, zavazadlová váha) bude potřeba, abyste věděli, kolik kilo odpadu jste uklidili. Pořizovací cena je cca 80-250 Kč. Pokud budeš chtít, proplatíme ti ji na základě zaslané účtenky. Odpadky vážíme na každém úklidu, protože nás narůstající čísla motivují a získávají nám respekt veřejnosti. Vážít každý pytel je sice víc práce než to nějak odhadnout, ale je to férová cesta.

Autolékárnička nebo minimálně dezinfekce, náplasti a obvaz je něco, co bys jako organizátor měl(a) mít po ruce. Lidi jsou občas lamy. Co nadělaš. ;)

Den úklidu

Úklid je mnohem snazší organizovat ve dvou nebo ve třech lidech.

V jednom člověku to jde, ale je to náročnější. Doporučujeme mít parťáka.

Úklid by měl trvat max. 2 hodinky, pak lidi ztrácejí nadšení.

Na místě srazu buď s předstihem, s každým dobrovolníkem se přivítej a počkej pár minut na opozdilce. Na úvod poděkuj dobrovolníkům, že přišli a řekni jim v kostce, co je čeká:

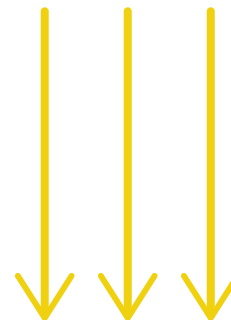
- časový plán („Uklízíme od 16 do 18 h.“)
- kam mají dávat plné pytle
- co se má třídit (čím méně směsi, tím lépe) a co se stane s odpadem po úklidu (často to lidi zajímá)

Skupinovou fotku je dobré dělat před úklidem, aby byli na fotce všichni, čistí a odpočnutí.

Fotograf je důležitá funkce. Nech někoho z kámošů dělat fotky. Mezi důležité fotky patří závěrečná fotka s pytli odpadků a přeživšími dobrovolníky a taky uklizená čistá místa (ideálně ze stejného úhlu, jako se fotil ten bordel – máte pak super materiál pro koláž před/po).

Půl hodiny před plánovaným koncem úklidu začněte vážit pytle. Nezdá se to, ale trvá to.

Všichni budou zvědaví na celkový součet kilogramů.

Závěrečné pivo/after party je velice důležitá část úklidu. Je mnohem lepší, když úklid končí poklábosením v hospodě nebo v parku, než když jdou lidi rovnou domů se špinavými rukama.

Po úklidu:

Všichni v Trash Hero ČR budeme zvědaví, jak se vám první úklid vydařil, a budeme se těšit na fotky. Ideální bude, když si zavoláme (po úklidu nebo druhý den) a pošleš nám pár fotek, abychom mohli šířit zprávu o prvním úklidu nové základny mezi odpadkové hrdiny.

Pokud i po prvním úklidu budeš chtít otevřít základnu Trash Hero, pustíme se společně do toho. Uděláme základně logo a Facebookovou stránku a oficiálně ohlásíme vznik nové základny. :)

Podrobný návod, jak organizovat úklidy Trash Hero najdeš tady. Užitečný pomocník pro organizování úklidu je Úklidový check-list.

Poúklidové závěrečné pivo utužuje kolektiv. ;)

Báječně. Dočetl(a) jsi to až sem, dobrá práce. Kafe? Pauzičku? :)

To nejdůležitější už víš: Jak začít.

Teď ještě pár informací o tom, co to obnáší vést základnu Trash Hero.

Připraven(a)?

Před/po koláže jsou efektní.

3

JAK VĚST ZÁKLADNU TRASH HERO

Je to pár věcí. Tým, úklidy, Facebook, dobrovolníci, média, merchandising (= Trash Hero věci) a peníze... to by asi na úvod stačilo.

TÝM:

Ze zkušenosti je ideální mít v týmu alespoň 3-4 lidi, abyste si mohli rozhodit úkoly mezi sebe a aby si každý mohl tu a tam dát oddych nebo jet na dovolenou.

Někdo se obvykle stará o facebookovou stránku základny, někdo je víc tváří úklidů, někdo víc komunikuje s úřady, je šikovný grafik, umí fotit nebo dělat videa,... nebo má třeba kontakty na školách v okolí. Každý má pro něco vlohy.

Navíc, když jste v týmu čtyři a každý povede za rok 6 úklidů, máte jako základna v průměru úklid každé dva týdny a každý jako leader 2 měsíce na regeneraci. :) Pak je to sranda a pohoda.

Je fajn se s partou, se kterou vedete základnu scházet a společně plánovat, co dál. V Trash Hero Praha se nám hodně osvědčily sedánky u někoho doma spojené s večerí a vínem. Během jednoho večera se dá udělat překvapivě hodně práce, aneb s chutí do toho a půl je hotovo.

Taky je fajn na setkání organizátorů udělat veselou společnou fotku a sdílet ji na Facebook. Vaši fanoušci budou rádi, když je takhle necháte trochu nakouknout do zákulisí.

Pozn.: Skupinová fotka nemusí být nutně vždy s alkoholem... ale zase se nebojte ukázat, že nejste žádní suchaři. Pokud tedy nejste suchaři. V tom případě nahodte seriózní výraz a dopněte horní knoflíček u košile. ;)

ÚKLIDY: Jak často uklízet? 1-2x měsíčně

Původní myšlenka Trash Hero je dělat úklidy pravidelně každý týden. Tak to děláme v Indonésii, Singapuru, Malajsii i v Thajsku – a to i v době monzunů. Evropská zima a sníh tomuhle úplně nenahrávají. V té pravidelnosti je ale smysl. Čím častěji se komunita Trash Hero schází na úklidech, tím líp to v daném místě funguje. Dělat úklidy jednou měsíčně je OK, ale na vytvoření aktivního podhoubí jsou častější úklidy lepší.

S dobrým týmem se dá týdenní frekvence od března do října zvládnout. Na druhou stranu je dobré nezapomínat, že Trash Hero děláme dobrovolně a pro radost. Kdyby se z toho mělo stát břemeno, je lepší zvolnit a odpočinout si.

Opačný extrém je úklid jednou za několik měsíců. Pokud základna neudělala žádný úklid za 3 měsíce a nevypadá to, že by byl brzy další úklid v plánu, bereme ji jako neaktivní/spící základnu.

FACEBOOK

Je to náš hlavní prezentační kanál. Lze samozřejmě používat i Instagram a další sociální sítě.

Každá základna má svoji stránku na Facebooku, na které sdílí fotky z úklidů, pozvánky na nadcházející úklidy a zajímavý obsah (novinky z oblasti ekologie, tipy a triky, zajímavosti z ostatních základen TH, články o ZeroWaste... cokoli k tématu).

Síla Trash Hero spočívá i v tom, že dáváme vědět o tom, co děláme. Jde to ruku v ruce. Činy inspirují víc než slova, pokud se o nich někdo dozví.

Je dobré, když je na Facebookové stránce základny i zajímavý obsah nad rámec úklidů. Pokud nevíš, co sdílet, mrkni na Facebook Trash Hero Czech Republic a sdílej, cokoli tě zaujme.

Facebookovou stránku ti pomůžeme založit a nastavit - máme v tom systém, aby bylo Trash Hero jednotné. Spolu se stránkou dostaneš od našich grafiků logo vaší základny. Bude sloužit mimo jiné jako profilový obrázek základny. Na začátku mají všechny základny bílé logo. Žluté logo získáte po 10 úklidech nebo první sesbírané tuně odpadků.

Úvodní obrázek (cover picture) by měla být skupinová fotka vysmátých lidí z posledního úklidu. Ideálně by tam taky mohlo být napsáno, kolik úklidů jste už zvládli, kolik jste měli celkem dobrovolníků a kolik kilo odpadků jste celkem uklidili.

KOMUNIKACE NA VEŘEJNOSTI (médiá, sociální sítě)

Máme asi jen jedno důležité pravidlo pro komunikaci s veřejností, a to jak na sociálních sítích, tak ve všech ostatních médiích a veřejných vystoupeních: být pozitivní

Pište na Facebook tak, aby pod vašim postem byly palce nahoru a srdíčka a pozitivní komentáře, ne tak, aby pod postem byly naštvané obličeje a plamenné negativní diskuze plné obviňování a hněvu.

Trash Hero nikoho neobviňuje. Trash Hero nevyvolávají konflikty a zlost.

Řekněme, že na úklidu v lese uklidíte půl tuny odpadků. Jde to popsat různě: „Lidi jsou prasata! V lesíku za městem se válela půl tuna odpadků!“ a nebo „Super odpoledne s partou dobrovolníků: Vyčistili jsme les od půl tuny odpadků. Teď už tam najdete jen borůvky a houby. :)“ Až budete psát na Facebooku nebo když vám přijdou na úklid novináři nebo televize nebo vás když vás někdo požádá o rozhovor... Buďte pozitivní a mluvte o tom dobrém.

Občas vám někdo z médií položí otázku, která k obviňování přímo vybízí. „Co si myslíte o lidech bez domova, kteří házejí do lesa odpadky?“ Možná to svádí říct „Jsou to prasata!“, jenže pak by se ve zprávách nebo v novinách mohl objevit titulek „Bezdomovci jsou prasata“, říká zástupce dobrovolnické organizace Trash Hero“. To nechceme. Můžete říct třeba „Nám nejde o to, kdo tam ty odpadky nechal. Nevíme přesně, kdo to byl. Vlastně na tom nezáleží. Zato vím, že to byli tihle super lidi, kteří je pomohli uklidit, a teď je ten les čistý. A na tom záleží.“

Taky je úplně v pořádku říct „To nevím.“ nebo „Na tuhle otázku neumím/nechci odpovědět.“

DOBROVOLNÍCI

Jsou skvělí a máme je rádi. Někteří budou chodit na úklidy pravidelně, a tak se začne kolem vašeho týmu organizátorů vytvářet širší komunita. Myslete na to, že každý jeden z nich je hrdina a že jsou minimálně stejně důležití jako my organizátoři. Leader základny by si nikdy neměl hrát na hvězdu nebo vyvolávat dojem nadřazenosti. Naopak, skromnost a respekt k dobrovolníkům vám jako organizátorovi získá mnohem víc sympatií.

Zkušení dobrovolníci, kteří chodí opakovaně, jsou skvělí pomocníci při organizování úklidů (třídění, vážení, zavazování pytlů,... atd). Navíc mají pocit důležitosti, když dostanou něco „na povel“. Právem.

Každý dobrovolník vám může přivést na úklid někoho z kamarádů. Lidi se nabalují jako sněhová koule. Proto se snažte s každým dobrovolníkem vycházet přátelsky. Není špatné si s každým podat ruku a pokud ho/ji neznám, představit se. A zkusit si zapamatovat jeho/její jméno. Organizátor, co si pamatuje jména, má od lidí spoustu plusových bodů. ;)

Dobrovolníci, kteří přijdou na 5 úklidů, si vyslouží žluté TH tričko. Je to celkem dobrá motivace. A taky je radost pozorovat, jak na fotkách z vašich úklidů bude čím dál víc lidí ve žlutých tričkách. Někteří dobrovolníci si ho budou chtít koupit. To je taky naprosto OK. Víc v sekci „merchandising“. :)

MERCHANDISING

Co to je? „Merchandising“, zkráceně „merch“, jsou předměty s Trash Hero logem. Například Trash Hero trička, Trash Hero vlajky, Trash Hero samolepky, Trash Hero pexesa, Trash Hero láhve.

Trash Hero trička:

- Ty a tvůj tým od nás dostanete žlutá trička hned na první úklid.
- Dobrovolníci si mohou vysloužit tričko, když přijdou na 5 úklidů.
- Dobrovolníci si mohou trička i koupit (pokud nechtějí čekat na svůj 5. úklid) za nákupní cenu nebo (pokud chtějí pomoci TH) za dobrovolně vyšší cenu, která zaplatí náklady na tričko a je zároveň sponzorským darem pro THCR.

Tyhle sponzorské dary nám umožňují právě dávat zdarma trička věrným dobrovolníkům a lídrům nových základen.

Trash Hero vlajky, samolepky, pexesa, ...atd.:

- Posíláme žlutým základnám (po první sesbírané tuně nebo po deseti úklidech).
- Vlajky se na úklidech dost osvědčily a vypadají dobře na fotkách.
- Samolepky někdy rozdáváme po úklidu dobrovolníkům jako poděkování.
- Pexesa a další žluté blbiny vychází z kreativity našich dobrovolníků... třeba se jednou dočkáme i deskové hry Trash Hero ;)

Trash Hero láhve:

- nerezové láhve na vodu s logem Trash Hero
- partneři Trash Hero láhví, kteří je prodávají (restaurace, bary, kavárny, hotely), do nich poskytnou zdarma vodu každému, kdo láhev má, ať už ji koupil kdekoli
- projekt zatím funguje v Thajsku, Indonésii, Malajsii, Singapuru a Laosu
- v ČR chceme začít s láhvemi v létě 2019
- více o projektu na www.trashhero.org/refill

PENÍZE V TRASH HERO

- Snažíme se dělat Trash Hero s naprostým minimem peněz.
- Preferujeme hmotné sponzorské dary (např. rukavice nebo hrábě) před finančními dary.
- Finanční dary přijímáme pouze na transparentní účet (ne do ruky).
- V Trash Hero nemáme plat, nic neprodáváme se ziskem a nebereme si peníze z prodeje merchandisingových předmětů do kapsy.
- Záleží nám na dobrém jméně Trash Hero, chceme si zachovat vysoký etický standard.
- Od mnoha jiných organizací se výrazně lišíme tím, že nám nejde o peníze.
- Trash Hero jde dělat i úplně bez peněz.

Od roku 2016 muselo být několik členů z Trash Hero v jihovýchodní Asii vyloučeno kvůli zpronevěře. Přáli bychom si, abychom toto v ČR řešit nikdy nemuseli.

JAK SE Z TOHO NEOSRAT?

CHCE TO TÝM.

V jednom je to hodně práce a není to taková legrace. Ve dvou je to mnohem lepší. Ve třech nebo čtyřech lidech je to pohoda. Tým se může tvořit postupně, jen to dlouhodobě nedělej jako „one-man-show“.

CHCE TO ČAS A TRPĚLIVOST.

Může to trvat, než vám začnou lidi pravidelně chodit na úklidy. I v Praze jsme měli úklidy, na kterých byli 2-3 lidi. Rozjezd může být pomalý, ale každý kousek uklizeného odpadu se počítá. Organizujte úklidy a lidi se začnou nabalovat efektem sněhové koule. Spravovat Facebook nestačí. Lidi potřebují akce, kterých se mohou účastnit. Stejně tak úřady, školy a místní sponzoři budou čím dál vstřícnější, až si vysloužíte jejich respekt a důvěru systematickou prací.

ODPOČÍVEJ A SLAV DÍLČÍ ÚSPĚCHY.

Odpadků je na světě hodně. Nečekej s oslavou, až je uklidíme všechny. Kdykoli se něco povede, dopřej si malou oslavu - pouklidové pivo s dobrovolníky, horkou vanu, nohy nahoru, loket z okna. Oslavy malých úspěchů nám dávají sílu do dalších akcí.

ZKOUŠEJ RŮZNÉ CESTY.

Hlavou zeď neprorazíš. Pokud něco nejde, zkus to jinak. Co nejde vůbec, odlož na později.

POTŘEBUJEŠ POMOC NEBO RADU? OZVI SE.

Trash Hero je velká rodina lidí, kteří pracují na společném projektu. Sdílíme zkušenosti a pomáháme si. Síla Trash Hero je v tom, že je nás spousta. :)

Napiš svému mentorovi v THCR, nebo nám nech zprávu na Facebooku THCR, spoj se s kolegy z vedlejší základny, ... apod.

A to je prozatím všechno. Teď už je to na tobě. Doufáme, že ti Trash Hero bude připadat stejně super jako nám a že ti dobrý pocit ze změny, kterou přineseš svému okolí (přírodě i lidem) vynahradí čas, který Trash Hero věnuješ. :)

Ještě varování: Trash Hero je nakažlivé ("žlutý virus") a návykové!!!

